

POSTANOWIENIE

Dnia 1 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 marca 2023 r.,
na posiedzeniu w trybie art. 539e § 1 k.p.k.

w sprawie **A. Z.**

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 281 k.k.

z powodu skargi obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 22 lipca 2022 r., IX Ka 772/22,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Kielcach

z dnia 7 marca 2022 r., IX K 1237/19,

p o s t a n o w i ł

1) oddalić skargę,

**2) obciążyć oskarżonego A. Z. kosztami sądowymi
postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa Kielce-Wschód w Kielcach wystąpiła z aktem oskarżenia przeciwko A. Z. oskarżonemu o to, że:

1. w dniu 3 marca 2019 roku w K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej stosując wobec M. O. groźbę bezprawną zamachu na życie lub zdrowie poprzez wywołanie w nim uzasadnionej okolicznościami poczucia zagrożenia usiłował doprowadzić wymienionego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem kwocie 5000 zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął

z uwagi na zdecydowaną odmowę pokrzywdzonego tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k.;

2. w dniu 3 marca 2019 roku w K. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej stosując wobec M. O. groźbę bezprawną zamachu na życie lub zdrowie poprzez wywołanie w nim uzasadnionej okolicznościami poczucia zagrożenia usiłował doprowadzić wymienioną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5.000 zł lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zdecydowaną odmowę pokrzywdzonego tj. o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k.;
3. w dacie bliżej nieustalonej w okresie od 28 lutego 2019 roku do 4 marca 2019 roku w K. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia dokumentu stwierdzającego tożsamość innej osoby w postaci dowodu osobistego o numerze [...] wydanego na nazwisko Ł. O. przez Burmistrza Miasta i Gminy D. tj. o przestępstwo z art. 275 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 7 marca 2022 r., w sprawie o sygn. IX K 1237/19, Sąd Rejonowy w Kielcach oskarżonego A. Z. uniewinnił od popełnienia czynów zarzuconych mu aktem oskarżenia.

Od wyroku apelację wywiódł Prokurator Prokuratury Rejonowej Kielce-Wschód w Kielcach zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść A. Z., podnosząc zarzut obrazy przepisów postępowania w postaci art. 7 k.p.k. w konsekwencji błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść poprzez nieuprawnione przyjęcie, że ujawnione dowody i ustalone na ich podstawie okoliczności wskazują, że A. Z. nie dopuścił się popełnienia zarzucanych przestępstw, wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyrokiem z dnia 22 lipca 2022 r., w sprawie IX Ka 772/22, Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny Odwoławczy uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kielcach.

W uzasadnieniu tego wyroku Sąd Okręgowy w Kielcach podniósł, że zarzuty podniesione w apelacji okazały się uzasadnione. Zdaniem Sądu doszło do

nieprawidłowej oceny zgromadzonych dowodów, w konsekwencji do bezpodstawnego ustalenia, że oskarżony nie dopuścił się zarzucanych mu przestępstw. Sąd Okręgowy wobec wyroku uniewinniającego Sądu pierwszej instancji nie mógł dokonać merytorycznej zmiany zaskarżonego orzeczenia, orzekł o uchyleniu wyroku do Sądu Rejonowego w Kielcach celem ponownego rozpoznania.

Od powyższego wyroku sądu odwoławczego obrońca oskarżonego A.Z. wniósł na podstawie art. 539a § 1 i 2 k.p.k. skargę do Sądu Najwyższego, zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k. przez uchylenie zaskarżonego apelacją wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z uwagi na fakt, że doszło do nieprawidłowej oceny materiału dowodowego, podczas gdy przepis ten upoważnia do takiej decyzji wówczas, jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, a takie okoliczności w niniejszym postępowaniu obiektywnie nie zachodzą.

Obrońca oskarżonego podniósł w uzasadnieniu skargi, że w sprawie niniejszej nie zachodzą podstawy do przeprowadzenia dowodów od początku, Sąd Okręgowy w Kielcach nie wskazał, by doszło przed sądem pierwszej instancji do przeprowadzenia dowodów w sposób sprzeczny z zasadami i przepisami prawa.

W odpowiedzi na skargę prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna.

Zgodnie z treścią art. 539 a § 3 k.p.k. skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Zgodnie zaś z art. 437 § 2 k.p.k., którego naruszenie zarzuca skarżący, Sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie orzekając odmiennie co do istoty lub uchyla je i umarza postępowanie, w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k. lub 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Zgodnie z art. 454 k.p.k. Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego,

który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co do którego w pierwszej instancji umorzono postępowanie.

Z uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynika, że do uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji doszło w związku z tym, że sąd ten uznał, iż zarzuty podniesione w apelacji prokuratora są zasadne. Zdaniem Sądu Okręgowego w Kielcach, w badanej sprawie doszło do nieprawidłowej oceny zgromadzonych dowodów, a w konsekwencji do bezpodstawnego ustalenia, że oskarżony nie dopuścił się zarzucanych mu przestępstw. Sąd ten nie mógł jednak w związku z regułą *ne peius* określoną w art. 454 § 1 k.p.k. skazać oskarżonego. Dlatego nie ma racji skarżący, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w sprawie niniejszej przez Sąd Okręgowy w Kielcach nie miało podstaw prawnych i naruszyło zasadę wyrażoną w art. 437 § 2 k.p.k.

Formułując zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania stwierdził wprawdzie, że Sąd pierwszej instancji przeprowadzi postępowanie dowodowe w całości od początku i dokona oceny dowodów wszechstronnie i szczegółowo, we wzajemnym ich powiązaniu, z zastosowaniem reguł logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia, uwzględniając przy tym uwagi sądu odwoławczego. Nie oznacza to jednak, że przyczyną uchylenia była potrzeba przeprowadzenia odmiennej oceny dowodów. Powyższe wskazania stanowią konsekwencję uchylenia wyroku sądu pierwszej instancji. Przyczyną tej decyzji był jednak brak możliwości skazania oskarżonego przez sąd odwoławczy wynikający z art. 454 § 1 k.p.k., który zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. uzasadnia uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.